

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 457/2010-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. decembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosti spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátkou JUDr. A. C., B., vedené pod sp. zn. Rvp 7210/2010, sp. zn. Rvp 7211/2010, sp. zn. Rvp 7225/2010, sp. zn. Rvp 7228/2010, sp. zn. Rvp 7229/2010 a sp. zn. Rvp 7247/2010, ktorými namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16 CoE/125/2010-37 zo 7. júla 2010, č. k. 19 CoE/227/2010-42 z 19. augusta 2010, č. k. 8 CoE/150/2010-41 z 29. júla 2010, č. k. 19 CoE/323/2010-52 z 19. augusta 2010, č. k. 19 CoE/337/2010-36 z 20. augusta 2010 a č. k. 5 CoE/321/2010 z 24. augusta 2010 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 7210/2010, sp. zn. Rvp 7211/2010, sp. zn. Rvp 7225/2010, sp. zn. Rvp 7228/2010, sp. zn. Rvp 7229/2010 a sp. zn. Rvp 7247/2010 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 7210/2010.

2. Sťažnosti spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 5. novembra 2010, 8. novembra 2010 a 9. novembra 2010 doručené sťažnosti spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. A. C., B., vedené pod sp. zn. Rvp 7210/2010, sp. zn. Rvp 7211/2010, sp. zn. Rvp 7225/2010, sp. zn. Rvp 7228/2010, sp. zn. Rvp 7229/2010 a sp. zn. Rvp 7247/2010, ktorými namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 16 CoE/125/2010-37 zo 7. júla 2010, č. k. 19 CoE/227/2010-42 z 19. augusta 2010, č. k. 8 CoE/150/2010-41 z 29. júla 2010, č. k. 19 CoE/323/2010-52 z 19. augusta 2010, č. k. 19 CoE/337/2010-36 z 20. augusta 2010 a č. k. 5 CoE/321/2010 z 24. augusta 2010 (ďalej len „napádané uznesenia“).

Z obsahu sťažností vyplýva, že sťažovateľka je obchodnou spoločnosťou založenou pre účely podnikania. Návrhmi na vykonanie exekúcie podanými súdnym exekútorom sa domáhala vymoženía dlžných súm s príslušenstvom špecifikovaných v uvedených návrhoch na základe exekučných titulov – právoplatných a vykonateľných rozhodcovských rozsudkov. Uzneseniami prvostupňových súdov boli žiadosti súdnych exekútorov o udelenie poverení na vykonanie exekúcie v celom rozsahu zamietnuté s odôvodnením, že rozhodcovské rozsudky boli vydané na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, a preto nie sú spôsobilými exekučnými titulmi. Proti týmto rozhodnutiam podala sťažovateľka odvolania, v ktorých namietla *„nedostatok oprávnenia exekučného súdu posudzovať platnosť rozhodcovskej doložky, keď v konaní podľa zákona o rozhodcovskom konaní tak možno urobiť len na základe žaloby podľa ust. § 40, ďalej na nesprávne a skresľujúce závery exekučného súdu založené na neúplnom a nedostatočnom oboznámení sa so samotným znením rozhodcovskej doložky“*. Krajský súd napádanými uzneseniami potvrdil uznesenia prvostupňových súdov.

Sťažovateľka ďalej uviedla:

«Porušovateľ sa s argumentmi sťažovateľa o nedostatku právomoci exekučného súdu preskúmať a zaoberať sa platnosťou dohody o rozhodcovskej doložke nevyporiadal vôbec, napriek tomu že pre posúdenie veci to malo podstatný význam, išlo teda o právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany...»

Dôsledkom postupu porušovateľa je, že námietku nedostatku právomoci a porušenie zákona prvostupňovým súdom vôbec neriešil, keďže sám neuviedol k tejto otázke nič, a zároveň sa ani reálne nemohol stotožniť s dôvodmi k tejto otázke v uznesení súdu prvého stupňa, kde sa neuvádzajú...

Oprávnenie exekučného súdu zamietnuť žiadosť o vydanie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, ktorá je vedená na základe rozhodcovského rozsudku vydaného v zmysle ustanovení zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej aj ZoRK) upravuje ust. § 45...

K zamietnutiu žiadosti došlo z dôvodov podľa § 45 ods. 1 písm. c) ZoRK. Uvedené ustanovenia však nedávajú exekučnému súdu, ako sa zrejme nesprávne domnieva aj porušovateľ, preskúmať rozhodcovskú doložku či samotný exekučný titul, ale len posúdiť plnenie priznané exekučným titulom, nakoľko aj zákonná formulácia hovorí o plnení, na ktoré zaväzuje rozhodcovský rozsudok a nie o právnom dôvode, z ktorého plnenie vyplýva a na ktorého základe bol vydaný exekučný titul...

Porušovateľ svojím postupom nerešpektuje ani prekážku rozsúdenej veci...

Proti rozhodcovskému rozsudku... povinný nepodal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle uvedeného zákona. Uvedené v kontexte bodu 47 odôvodnenia rozhodnutia Súdného dvora Európskej únie vo veci C - 40/08, ako aj vnútroštátnej právnej úpravy znamená, že exekučný súd nemá ex offio právomoc nahrádzať pasivitu povinného v predchádzajúcom konaní argumentmi o práve preskúmať rozhodcovský rozsudok v „merite veci“. Postup nad rámec uvedeného je postupom nezákonným a protiústavným v zmysle článku 2 ods. 2 Ústavy...

Porušenie článku 46 ods. 1 Ústavy SR nerešpektovaním princípu rei iudicata spočíva v popretí práva domáhať sa ochrany svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Postupom Krajského súdu v Trenčíne bol ústavný článok 47 ods. 3 porušený. Povinný napriek absolútnej pasivite v celom predchádzajúcom konaní, napriek

nenamietaniu platnosti rozhodcovskej doložky v samotnom rozhodcovskom konaní alebo nepodaní návrhu na začatie konania podľa ust. § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní bol postupom Krajského súdu v Trenčíne postavený do pozície ako keby takúto žalobu resp. námietku podal, teda ako keby vykonal procesný úkon, hoci tak nikdy nespravil a naopak sťažovateľovým prvým úkonom mohlo byť až odvolanie. V prípade podaných námietok či žaloby povinným by však sťažovateľ mal aspoň právo sa k nim vyjadriť, kým v tomto prípade k argumentácii porušovateľa či prvostupňového súdu nemohol zaujať ani stanovisko.»

Sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd takto rozhodol:

„I. Základné právo spoločnosti P., s.r.o., B., na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo uznesením Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 16CoE/125/2010-37 zo dňa 07.07. 2010 porušené.

II. Základné právo spoločnosti P., s.r.o., B., na rovnosť účastníkov v konaní podľa článku 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky bolo uznesením Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 16CoE/125/2010-37 zo dňa 07.07. 2010 porušené.

III. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 16CoE/125/2010-37 zo dňa 07.07. 2010 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

IV. Krajský súd v Trenčíne je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky vo výške 303,30 EUR vrátane DPH (slovom tristotri eur tridsať eurocentov) za dva úkony právnej služby - prevzatie zastúpenia a podanie sťažnosti á 143,07 EUR vrátane DPH /120,23 EUR + 19% DPH/ + 2 x režijný paušál á 8,58 EUR vrátane DPH /7,21 EUR + 19% DPH/ na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

1. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa u neho začali a skutkove spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 7210/2010, sp. zn. Rvp 7211/2010, sp. zn. Rvp 7225/2010, sp. zn. Rvp 7228/2010, sp. zn. Rvp 7229/2010 a sp. zn. Rvp 7247/2010 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd

uplatniac citované právne normy o spojení sťažností na spoločné konanie (bod 1 výroku uznesenia).

2. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy napádanými uzneseniami krajského súdu.

Ústavný súd poznamenáva, že o predchádzajúcich sťažnostiach sťažovateľky analogického skutkového a právneho obsahu ako posudzovaná sťažnosť už rozhodoval svojimi skoršími uzneseniami, napr. I. ÚS 202/2010, I. ÚS 282/2010 a iné, na ktoré zároveň v podrobnostiach odkazuje.

Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a inú právnu ochranu zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie

v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Podľa čl. 142 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v občianskoprávnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné

a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľky s postupom exekučných súdov, ktoré v rámci exekúcie (žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie) vecne posúdili a rozhodli o časti exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku).

V danej veci ústavný súd nedospel k záveru, že by napádané rozhodnutia krajského súdu boli svojvoľné a zasahovali do základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania.

Po oboznámení sa s obsahom napádaných rozhodnutí krajského súdu ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Ústavný súd považuje postup krajského súdu pri preskúmaní rozhodnutí prvostupňových súdov za legitímny s ústavne korešpondujúcou mierou interpretácie na vec použitých zákonných ustanovení a vylučujúci porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd v súvislosti so sťažovateľkiným prejavom nespokojnosti s napádanými rozhodnutiami krajského súdu konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Vychádzajúc z uvedeného a námietok sťažovateľky, ktorých podstatou bol nesúhlas s hodnotením vykonaného dokazovania a s interpretáciou a aplikáciou relevantných ustanovení príslušných zákonných ustanovení v jej právnej veci, ústavný súd nedospel k záveru, že postup a napádané uznesenia krajského súdu boli svojvoľné a že by zasahovali do základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Pokiaľ sťažovateľka namietala porušenie základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ústavný súd iba konštatuje, že keďže nezistil zjavnú neopodstatnenosť alebo arbitrárnosť namietaných rozhodnutí krajského súdu v súvislosti s označeným čl. 46 ods. 1 ústavy, nemohlo dôjsť k arbitrárnosti tohto rozhodnutia ani v súvislosti s namietaným porušením čl. 47 ods. 3 ústavy.

Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napádanými rozhodnutiami krajského súdu a sťažovateľkou namietaným porušením označených práv, sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené (bod 2 výroku uznesenia).

Vzhľadom na to, že ústavný súd odmietol sťažnosti ako zjavne neopodstatnené, bolo bez ďalšieho právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi obsiahnutými v petite sťažností.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2010